

УДК 331.24:657

DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V44(2024)-21

Петришин Л. П., доктор економічних наук, доцент, професор кафедри обліку, аналізу і контролю, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

ORCID: 0000-0002-1871-2837

e-mail: lydkar@ukr.net

Чебан Ю. Ю., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ORCID: 0000-0002-8231-2918

e-mail: cheban200180@ukr.net

Бригадир А. В., здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ORCID: 0009-0004-4500-9401

e-mail: an.kram.v@gmail.com

Тушницька С. М., здобувач вищої освіти факультету управління фінансами та бізнесу, Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

ORCID: 0009-0002-5538-9562

e-mail: tushnitska2001@gmail.com

Облік розподілу прибутку дочірнього підприємства

Анотація. У статті розглянуто теоретичні та законодавчо-нормативні аспекти створення та функціонування дочірніх підприємств, які впливають на особливості розподілу прибутку. Встановлено, що дослідження формування і використання прибутку та обліку таких операцій здійснювалися українськими та зарубіжними науковцями без врахування особливостей дочірнього підприємства. Визначено, що організація діяльності та бухгалтерського обліку, обрання системи оподаткування, складання фінансової та інших форм звітності дочірнього підприємства не містить відмінностей від будь-якого іншого суб'єкта господарювання. Сформовано організаційно-облікові особливості дочірніх підприємств у частині розподілу їхнього прибутку. Наведено особливості облікового відображення та документального оформлення розподілу прибутку. Визначено площину перетину зазначених господарських операцій в обліку дочірнього та материнського підприємств. Запропоновано використання субрахунку для відображення внутрішніх розрахунків. Доведено доцільність використання внутрішньої форми звітності. Запропоновано етапи обліку і контролю розподілу прибутку дочірнього та материнського підприємств.

Ключові слова: дочірнє підприємство, материнське підприємство, облік розподілу прибутку, внутрішні розрахунки.

Petryshyn Lyudmyla, Doctor of Sciences in Economics, Associate Professor, Professor of Department of Accounting, Analysis and Control, Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine

Cheban Yuliia, PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Accounting and Taxation Department, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

Brigadier Anastasia, applicant higher education, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

Tushnytska Sofia, applicant higher education, Ivan Franko National University of Lviv, Lviv, Ukraine

Accounting for the distribution of profits of a subsidiary

Abstract. Introduction. Any business entity functions for the purpose of obtaining profit, therefore the peculiarities of its formation and distribution occupy an important place in the organization of the enterprise's activities and in the accounting process. It is appropriate to take into account the peculiarities, in particular, of subsidiaries.

Purpose. The purpose of the scientific research is to determine the organizational and accounting features of the distribution of profits of the subsidiary, as well as to determine directions for their improvement.

Results. The theoretical and legislative-normative aspects of the creation and functioning of subsidiaries, which affect the peculiarities of profit distribution, are considered. The peculiarities of the distribution of the net profit of the subsidiary are that the directions, volumes, terms of the distribution of the net profit are decided and approved exclusively by the parent company.

¹Стаття надійшла до редакції: 03.03.2024

Received: 03 March 2024

It was established that studies of the formation and use of profit and accounting of such operations were carried out by Ukrainian and foreign scientists without taking into account the peculiarities of the subsidiary. It was determined that the organization of activities and accounting, the selection of the taxation system, the preparation of financial and other forms of reporting of the subsidiary does not differ from any business entity. Organizational and accounting features of subsidiary enterprises have been formed in terms of the distribution of their profits. The peculiarity is that the subsidiary has the status of a legal entity, but is under the control of the parent company. It also has relationships with the parent company that affect the distribution and accounting of profits. Features of accounting display and documentation of profit distribution are given. Some economic operations on the distribution of profit are reflected in the accounting of the subsidiary enterprise, some - of the parent enterprise, some - in the accounting of both enterprises. The plane of intersection of the specified economic transactions in the accounting of the subsidiary and parent enterprises was determined. It is proposed to use a sub-account to display internal calculations. This will allow you to control the results of the calculations and correctly calculate the profit. The expediency of using an internal reporting form has been proven. It should display information about income, expenses, internal calculations, financial results, profit distribution. Stages of accounting and control of profit distribution of subsidiary and parent enterprises are proposed.

Conclusions. An important component in the accounting of a subsidiary is the consistency and accounting of profit distribution. The importance and complexity of such a process is that the subsidiary and parent company have internal calculations. Such calculations must be reflected on a separate account. Dependence on the parent company should be controlled using internal reporting. The main stages of accounting for profit distribution of a subsidiary: profit planning, calculation and display of profit in accounting, determination of directions and terms of profit distribution, documentation of profit distribution, formation of internal information and financial reporting, analysis of the efficiency of profit distribution.

Keywords: subsidiary, parent company, profit sharing accounting, internal calculations.

JEL Classification: M41.

Постановка проблеми. Будь-який суб'єкт господарювання функціонує заради отримання прибутку, тому особливості його формування та розподілу посідають важливе місце в організації діяльності підприємства та в обліковому процесі. Питання формування та розподілу прибутку є темою наукових досліджень з боку організації, юридичного та облікового забезпечення у значному колі вчених та практиків. Водночас, розподіл прибутку дочірніх підприємств потребує більш детального дослідження, враховуючи їхні особливості створення та функціонування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. За останні роки українські науковці та практики, такі як Н. Беренда, Г. Берляк, Н. Дорош, М. Дубініна, В. Кузь, С. Пиріжок, Н. Прокопенко, С. Сирцева та інші, в основному приділяють увагу загальним питанням обліку і контролю формування та розподілу прибутку підприємств. Питання обліку розподілу прибутку, враховуючи організаційно-облікові особливості дочірніх підприємств та їхні зв'язки з материнськими підприємствами, практично не досліджувалися, а ті результати, які викладено у професійних джерелах інформації, датуються 2010-2015 роками. Закордонні дослідники, насамперед, вивчають причини створення дочірніх підприємств та їхні зв'язки, без деталізації досліджень у сфері обліково-звітного відображення.

Формулювання цілей дослідження. Метою наукового дослідження є визначення організаційно-облікових особливостей розподілу прибутку дочірнього підприємства, а також визначення напрямів їх удосконалення.

Основні результати дослідження. Дочірнє підприємство є суб'єктом господарювання, який контролюється іншим суб'єктом господарювання. Дочірнім є підприємство, діяльність якого практично повністю визначається іншим (материнським) підприємством поряд з тим, що воно є самостійним суб'єктом господарювання, має статус окремої

юридичної особи, має відокремлене майно і самостійний баланс, має окрему печатку, рахунок в банку, діє на підставі статуту, може бути позивачем та відповідачем у суді тощо. Дочірнє підприємство підлягає державній реєстрації та будь-які зміни у діяльності та статуті мають бути також внесені до державного реєстру та відобразитися у витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

Материнське підприємство не відповідає за зобов'язаннями дочірнього та навпаки. Зауважимо, що засновником дочірнього підприємства не можуть бути фізичні особи та фізичні особи-підприємці. Підприємства з іноземними інвестиціями мають таке право.

Проаналізувавши зміст Господарського кодексу України, можемо стверджувати, що дочірнє підприємство – це підприємство, яке має єдиного засновника, що є юридичною особою. Інших юридичних особливостей щодо форми господарювання (дочірнє підприємство) документ не містить [1]. Залежність такого підприємства від материнського досягається, насамперед, переважною участю у статутному капіталі або на загальних зборах. Взаємовідносини дочірнього та материнського підприємств регламентується статутами та, за наявності, відповідним договором. Статут дочірнього підприємства затверджується материнським підприємством. Між такими підприємствами виникають організаційно-господарські зобов'язання.

Отже, організація діяльності та бухгалтерського обліку, обрання системи оподаткування, складання фінансової та інших форм звітності дочірнього підприємства не містить відмінностей від будь-якого іншого суб'єкта господарювання [2-4]. Разом з тим, особливості розподілу чистого прибутку дочірнього підприємства мають місце, оскільки напрями, обсяги, терміни розподілу чистого прибутку вирішуються та

затверджуються виключного материнським підприємством.

Дочірнє підприємство, як суб'єкт господарювання, може здійснювати свою діяльність у різних галузях економіки: виробництво, торгівля, фінансове посередництво тощо. Маємо відмітити, що вітчизняні науковці та практики досліджують або особливості розподілу прибутку взагалі, або лише організаційні особливості діяльності дочірніх підприємств, без приділення уваги саме розподілу прибутку дочірнього підприємства. Закордонні дослідники наголошують на необхідності формування правильного відображення нерозподіленого прибутку в балансі материнського підприємства, куди включається нерозподілений прибуток самого материнського підприємства та

частка у прибутку дочірнього підприємства [5]. Крім того, у закордонному досвіді не існує єдиного методу обліку прибутку для всіх дочірніх підприємств. Причиною є те, що мають місце загальні доходи та витрати, а також окремі доходи і витрати, що викликає необхідність відповідного врахування прибутків обох компаній [6]. Також наголошується, що у звітності материнського підприємства має бути інформація про дочірнє підприємство, як об'єкт інвестицій, тобто мають бути враховані прибутки дочірнього підприємства у вигляді інвестиційних доходів [7-8].

Враховуючи вищезазначене, ми узагальнили основні організаційно-облікові особливості дочірніх підприємств (табл. 1).

Таблиця 1 **Організаційно-облікові особливості дочірніх підприємств у частині розподілу їхнього прибутку**

Особливість	Зміст
Підконтрольність	Контролюється іншим суб'єктом господарювання, який є юридичною особою
Статус	Окрема юридична особа, яка має всі її ознаки та підлягає реєстрації
Залежність	Досягається переважною участю у статутному капіталі або на загальних зборах.
Взаємовідносини з материнським підприємством	Регламентується статутами та відповідним договором, виникають організаційно-господарські зобов'язання.
Статут	Затверджується материнським підприємством, зокрема й особливості та напрями розподілу прибутку.
Облік і звітність	Обирається самостійно облікова політика, форма обліку і оподаткування. Форма оподаткування залежить від форми оподаткування материнського підприємства.
Відмінність від інших форм господарювання	Суттєво відрізняється від асоційованих підприємств та філій.
Внутрішній контроль розподілу прибутку	Змістовно відображає відображення доходів і витрат, формування прибутку, здійснення виплат з нього та розрахунку нерозподіленого прибутку відповідно до чинного законодавства.
Зовнішній контроль розподілу прибутку	Змістовно включає в себе відображення нерозподіленого прибутку як інвестиційних доходів материнського підприємства та врахування їх у прибутку материнського підприємства, сплати податків з нього, здійснення виплат з нього згідно законодавства та внутрішніх документів, зокрема статуту.

Джерело: сформовано авторами

Маємо зазначити, що дослідження науковців і практиків спрямовані на облік і контроль загальних питань розподілу прибутку, без врахування впливу особливостей дочірніх підприємств та їх відносин з материнським підприємством на процес розподілу прибутку та його обліково-звітне відображення [9-12].

Прибуток дочірнього підприємства, який підлягає розподілу, знаходить відображення в обліку материнського та дочірнього підприємств. Тому облік об'єкту нашого дослідження має особливості формування, розподілу, відображення в обліку і звітності окремо материнського та дочірнього підприємств.

Так, для материнського підприємства чистий прибуток дочірнього підприємства – це дохід від інвестиції, які було здійснено під час створення такого підприємства. Взагалі напрямами розподілу прибутку

за НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» є виплата власникам дивідендів, поповнення зареєстрованого капіталу, створення та (або) поповнення резервного капіталу [4]. Розглянемо облікові особливості першого напрямку – виплату дивідендів засновнику, наголошуючи на тому, що будь-який напрям розподілу прибутку повинен бути зазначеним у статуті обох підприємств та затверджений рішенням власника.

В обліку дочірнього підприємства, наприкінці звітного періоду, шляхом порівняння доходів і витрат та визначення фінансового результату, а також всіх передбачених виплат з нього, відображення чистого прибутку фіксується кореспонденцією Дт 79 Кт 441 на суму такого чистого прибутку. Також одночасно, в обліку материнського підприємства мають бути відображені інвестиційні доходи на аналогічну суму.

Для виплати дивідендів з чистого прибутку дочірнім підприємством засновнику має бути рішення засновника (протокол зборів учасників засновника – материнського підприємства). Законодавчо передбачена можливість розподілити за цим напрямом весь чистий прибуток, якщо інше не передбачене статутом (статутами) цих підприємств, а також має місце можливість розподілити за цим напрямом частину чистого прибутку. Зазначаємо, що така можливість має бути прописаною в статуті (статутах) підприємств, а також сама частина, у відсотковому або вартісному значенні.

За умови наявності такого рішення, в бухгалтерському обліку дочірнього підприємства матиме місце проведення Дт 441 Кт 443 з використання прибутку на суму, яка зазначена у протоколі та безпосередньо датою протоколу. У бухгалтерському обліку материнського підприємства така операція відображення не знаходить.

Нарахування дочірнім підприємством дивідендів засновнику, юридичній особі, на суму, яка зазначена в протоколі, та датою протоколу в обліку відображається кореспонденцією рахунків Дт 443 Кт 671. У бухгалтерському обліку материнського підприємства це надходження фіксується кореспонденцією рахунків Дт 373 Кт 141 на суму, що зазначена у протоколі.

Перерахунок суми дивідендів, яка зазначена в протоколі, материнському підприємству відображається в обліку дочірнього – Дт 671 Кт 311. У бухгалтерському обліку материнського підприємства це надходження фіксується кореспонденцією рахунків Дт 311 Кт 373 на суму надходження.

Розподілити чистий прибуток дочірнього підприємства за напрямом нарахування дивідендів засновнику можна і за попередні роки, якщо цього не робилося, але необхідно скоригувати фінансову звітність. Коригування податкової звітності не відбуватиметься, якщо дочірнє підприємство на загальній системі оподаткування, а материнське – на єдиному податку. За такої умови та враховуючи те, що засновник – це юридична особа, не нараховуються податки на дивіденди, що нараховано з чистого прибутку. В іншому випадку, це тягне за собою податкові наслідки.

Існують обмеження щодо систем оподаткування для цих підприємств. Все залежить від системи оподаткування, на якій знаходиться материнське підприємство. Якщо це загальна система оподаткування, то дочірнє підприємство також має бути лише на загальній системі. Натомість, якщо материнське підприємство знаходиться на єдиному податку, то дочірнє може бути як на загальній системі оподаткування, так і на спрощеній.

Також враховуються податкові різниці, а саме, за умови використання методу участі в капіталі та сплати податку на прибуток, доходи та витрати, які нараховано за методом участі в капіталі, підлягають коригуванню у фінансовому результаті.

Розподілити прибуток на створення та (або) поповнення резервного капіталу, а також на поповнення статутного капіталу дочірнього підприємства також є можливим. Основними вимогами є рішення засновника з конкретним зазначенням суми операцій та відображенням у власному бухгалтерському обліку.

Основними регламентуючими та первинними документами для відображення наведених вище господарських операцій є статuti підприємств, протоколи рішень засновників, бухгалтерські довідки, платіжні доручення.

Відносини, підконтрольність, підзвітність та інші особливості діяльності дочірнього підприємства лежать у контексті розрахунків між материнським та дочірнім підприємством. У бухгалтерському обліку такі підприємства, як правило, для обліку зазначених розрахунків використовують традиційні субрахунок 361 «Розрахунки з вітчизняними покупцями і замовниками» та субрахунок 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками і підрядниками», тому виникає можливість неврахування таких внутрішніх розрахунків та неврахування результатів таких розрахунків. Для підвищення внутрішнього контролю на дочірньому підприємстві та зовнішнього контролю з боку материнського підприємства, враховуючи можливість негативних податкових наслідків такого неврахування, ми вважаємо за доцільне використовувати субрахунок 682 «Внутрішні розрахунки». Це дозволить точно та своєчасно бачити результат таких розрахунків та врахувати їх вплив на фінансовий результат.

Дебіторська та кредиторська заборгованості, і, особливо, фінансова допомога, яка має місце у розрахунках досліджуваних підприємств, мають враховуватися під час визначення доходів (витрат) інвестиційної діяльності. Зауважимо на тому, що фінансова поворотна допомога є об'єктом фінансового моніторингу. Тому доцільно своєчасно врахувати запит на пояснення в результаті фінансового моніторингу та у встановлені терміни надати таке пояснення та документальне підтвердження використання коштів такої фінансової допомоги. В іншому випадку є негативний досвід блокування розрахункових рахунків, що тягне за собою неможливість своєчасного розрахунку з бюджетом за податками і платежами, виплатами працівникам та погашення заборгованостей, а також отримання грошових коштів від покупців і замовників. Також наголошуємо на тому, що поворотна фінансова допомога має цільове призначення та встановлені строки повернення наданих грошових коштів. Порушення таких строків тягне за собою відображення допомоги в обліку як витрат, що впливатиме на фінансовий результат та об'єкт оподаткування.

Нами запропоновано основні етапи обліку і контролю розподілу прибутку дочірнього та материнського підприємства (табл. 2).

Таблиця 2 Запропоновані етапи обліку і контролю розподілу прибутку дочірнього та материнського підприємства

Дочірнє підприємство		Материнське підприємство	
№ з/п	Етап	№ з/п	Етап
1	Планування прибутку	1	Контроль планування прибутку
2	Розрахунок та відображення прибутку в обліку	2	Аналіз внутрішньої звітності ДП
3	Визначення напрямів, обсягів, строків розподілу прибутку	3	Контроль результатів внутрішніх розрахунків
4	Документальне оформлення розподілу прибутку	4	Коригування інвестиційних доходів
5	Формування внутрішньої інформації та фінансової звітності щодо розподілу прибутку	5	Відображення в обліку інвестиційних доходів
6	Аналіз ефективності використання прибутку	6	Розрахунок та відображення фінансового результату діяльності в обліку
		7	Визначення напрямів, обсягів та строків; документальне оформлення розподілу прибутку
		8	Документальне оформлення розподілу прибутку
		9	Формування фінансової звітності щодо розподілу прибутку
10	Аналіз ефективності використання прибутку		

Джерело: сформовано авторами

На нашу думку, доцільним є подання дочірнім підприємством внутрішньої звітності материнському підприємству, що є різновидом управлінської звітності, і яка включатиме доходи, витрати, внутрішні розрахунки та фінансові результати. До того ж, інвентаризація внутрішніх розрахунків не повинна мати формального характеру, щоб не тягнути за собою податкових наслідків. Як один з найголовніших прийомів внутрішнього контролю, інвентаризація внутрішніх розрахунків перед складанням річної фінансової звітності може бути більш ефективною з використанням запропонованої форми внутрішньої звітності.

Отже, запропоновані напрями удосконалення організації, обліку і контролю розподілу прибутку дочірнього підприємства дозволить дочірньому та материнському підприємству своєчасно, відповідно до чинного законодавства розподілити отриманий прибуток, відобразити в обліку, забезпечити контроль.

Висновки. За результатами проведеного дослідження можемо зробити наступні висновки.

1. Дочірні підприємства мають особливості у створенні, формуванні статутного капіталу, функціонуванні та розподілі прибутку. Ці особливості впливають як на сам процес розподілу прибутку, так і на його облік і контроль. Питанням обліку розподілу прибутку в останні роки приділяється лише загальна увага, без врахування особливостей дочірніх підприємств, які, в свою чергу, мають низку підстав для створення та відрізняються від філій і асоційованих підприємств.

2. Законодавчо-нормативне регулювання теми дослідження надає можливості формування, розподілу та відображення в обліку розподілу прибутку, водночас, є досить розгалуженим і потребує

комплексного дослідження та аналізу для впорядкування етапів і послідовності розподілу та відображення в обліку дочірнього і материнського підприємства такого розподілу прибутку.

3. Встановлено, що певні господарські операції знаходять своє відображення в обліку обох підприємств і впливають на кінцевий результат. Основними регламентуючими та первинними документами для відображення господарських операцій з обліку розподілу прибутку в дочірньому та материнському підприємствах є статuti підприємств, протоколи рішень засновників, бухгалтерські довідки, платіжні доручення.

4. Враховуючи наявність та важливість внутрішніх розрахунків на досліджуваних підприємствах, для підвищення внутрішнього контролю на дочірньому підприємстві та зовнішнього контролю з боку материнського підприємства, враховуючи можливість негативних податкових наслідків такого неврахування, нами запропоновано до використання субрахунок 682 «Внутрішні розрахунки».

5. Враховуючи необхідність прийняття рішення засновником (материнським підприємством) щодо напрямів, обсягів та строків розподілу прибутку дочірнього підприємства, на нашу думку, доцільним є подання дочірнім підприємством внутрішньої звітності материнському підприємству, що є різновидом управлінської звітності.

6. Основні запропоновані етапи обліку і контролю розподілу прибутку дочірнього та материнського підприємства дозволять, на нашу думку, своєчасно, відповідно до чинного законодавства розподілити отриманий прибуток, відобразити в обліку, забезпечити дієвий контроль.

Література:

1. Господарський кодекс України : кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV : станом на 22 лют. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : закон України від 16 липня 1999 року № 996-XIV : станом на 19 лип. 2022р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
3. Про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : наказ Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88 : станом на 28 груд. 2022р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>.
4. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 від 07.02.2013 р. №73 : станом на 07 лист. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
5. Preparing a consolidated statement of financial position. URL: <https://www.accaglobal.com/gb/en/student/exam-support-resources/fundamentals-exams-study-resources/f3/technical-articles/group-statement.html>
6. Tiffany T. Orr. What To Consider When Creating a For-Profit Subsidiary. URL:<https://cricpa.com/insight/what-to-consider-when-creating-a-for-profit-subsidiary/>
7. By Ben Taylor. Guide to Subsidiary Accounting: Methods and Examples URL: <https://softledger.com/blog/guide-to-subsidiary-accounting-methods-and-examples>.
8. Dubinina M., Syrtseva S., Cheban Y., Luhova O., Dubinin V., Khomiak N. Organization of accounting in the countries of the european union: current problems and prospects of improvement. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії і практики*. 2022 №2 (43). pp. 271-277.
9. Берляк, Г. В., Пиріжок, С. Є. Особливості формування, обліку та розподілу прибутку інноваційного підприємства. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 3(47). 9–13. [https://doi.org/10.26642/pbo-2020-3\(47\)-9-13](https://doi.org/10.26642/pbo-2020-3(47)-9-13).
10. Кузь В.І., Марущак І.В. Удосконалення обліку розподілу прибутку в умовах зміни цілей господарської діяльності та зростання інформаційних інтересів користувачів облікової інформації. *Часопис економічних досліджень*. №1 (1). 2021. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1881/Kuz.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
11. Беренда Н.І., Скоморохова С.Ю., Нікітова Л.С. Формування і розподіл прибутку. *Проблеми системного підходу в економіці*. Випуск № 3(65). 2018. С. 70-76.
12. Дорош Н.І. Особливості бухгалтерського обліку та оподаткування прибутку підприємств. *Проблеми системного підходу в економіці*. С. 117-126.

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine. (2024). *Economic Code of Ukraine*. № 436-IV. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Verkhovna Rada of Ukraine. (2022). *About accounting and financial reporting in Ukraine*. №996. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>.
3. Ministry of Finance of Ukraine. (2022). *About documentary support of records in accounting*. №88. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>.
4. Ministry of Finance of Ukraine. (2023). *General requirements for financial reporting*. №73. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
5. The global body for professional accountants. (n.d.). *Preparing a consolidated statement of financial position*. <https://www.accaglobal.com/gb/en/student/exam-support-resources/fundamentals-exams-study-resources/f3/technical-articles/group-statement.html>
6. Tiffany T. Orr. What To Consider When Creating a For-Profit Subsidiary. *GPA's and Advisors*. 2023. <https://cricpa.com/insight/what-to-consider-when-creating-a-for-profit-subsidiary/>.
7. By Ben Taylor. Guide to Subsidiary Accounting: Methods and Examples. *Softledger*. <https://softledger.com/blog/guide-to-subsidiary-accounting-methods-and-examples>.
8. Dubinina M., Syrtseva S., Cheban Y., Luhova O., Dubinin V., Khomiak N. (2022). Organization of accounting in the countries of the european union: current problems and prospects of improvement. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. №2 (43). pp. 271-277. <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.43.2022.3759>.
9. Berlyak, H.V., Pyrizhok, S.E. (2020). Peculiarities of the formation, accounting and distribution of profit of an innovative enterprise. *Problems of the theory and methodology of accounting, control and analysis*. 3(47). 9–13. [https://doi.org/10.26642/pbo-2020-3\(47\)-9-13](https://doi.org/10.26642/pbo-2020-3(47)-9-13).
10. Kuz, V.I., Marushchak, I.V. (2021). Improving the accounting of profit distribution in the conditions of changes in the goals of economic activity and the growth of informational interests of users of accounting information. *Journal of economic research*. №1 (1). <https://archer.chnu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1881/Kuz.pdf?sequence=1&isAllowed=y>.
11. Berenda, N.I., Skomorokhova, S.Yu. & Nikitova, L.S. (2018). Formation and distribution of profit. *Problems of the systemic approach in economics*. № 3(65). С. 70-76. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2018_3\(2\)_14](http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2018_3(2)_14).
12. Dorosh, N.I. (2020). Peculiarities of accounting and corporate income taxation. *Problems of the systemic approach in economics*. Release 2. С. 117-126. http://nbuv.gov.ua/UJRN/PSPE_print_2020_2_20.

